

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

26 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în următoarea componență:

președinte
judecători

Timofti Vladimir
Toma Nadejda
Țurcan Anatolie
Cobzac Elena
Boico Victor

judecând, fără citarea părților la proces, recursul ordinar declarat de avocatul Polivenco Victor în numele inculpatului Chiselița Gheorghii, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Edineț, sediul Ocnița din 29 decembrie 2017 și deciziei Colegiului judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 10 octombrie 2018, în cauza penală în privința lui

Chiselița Gheorghii XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță: 16.12.2016 – 29.12.2017;*
2. *Instanța de apel: 02.03.2018 – 10.10.2018;*
3. *Instanța de recurs: 30.11.2018 – 26.02.2019.*

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Ocnița din 29 decembrie 2017, Chiselița Gheorghii a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal la 5 (cinci) ani închisoare cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 (patru) ani.

Procesul penal în privința lui Chiselița Gheorghii în baza art. 266 Cod penal a fost încetat în temeiul art.332 alin.(1) Cod de procedură penală, pe motivul intervenirii termenului prescripției tragerii la răspundere.

În temeiul art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea stabilită lui Chiselița Gheorghii pe un termen de probă de 2 (doi) ani, obligându-1 să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

S-a dispus încasarea de la Chiselița Gheorghii în beneficiul lui XXXXX suma de 4465 lei cu titlu de prejudiciul material, suma de 50000 lei cu titlu de prejudiciul moral și suma de 2000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

În rest acțiunea civilă înaintată de XXXXX în latura prejudiciului material s-a admis în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să decidă instanța în procedură civilă.

2. Pentru a pronunța sentința prima instanță a constatat, că Chiselița Gheorghii la 01.03.2013, deținând permisul de conducere nr.XXXXX cu categoriile „B, C, D și E”, aflându-se la volanul automobilului de model VAZ 2163 cu nr.de înmatriculare XXXXX, care îi aparține cu drept de proprietate, în jurul orelor 21:15, conducând automobilul pe str. Independenței din or. XXXXX și având în salonul automobilului o țeava de eșapament care ieșea prin fereastra ușii din spate stânga, contrar prevederilor pct.45 alin.(1) lit. c) și alin.(2) pct.7 Regulamentul circulației rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.357 din 13.05.2009 din RCR RM, care prevede că *conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de situația rutieră - totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, existența unor obstacole pe sectoarele drumului, intensitatea și nivelul de organizare a traficului rutier, de care va trebui să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei, benzii de circulație și a modalității de conducere a vehiculului și în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, încâlcind prevederile p.88 din același Regulament, adică în cazul în care încărcătura depășește limitele de gabarit ale vehiculului în plan longitudinal, față sau spate, mai mult de 1 m, în plan transversal mai mult de 0,4 m de la marginea exterioară a liniilor de gabarit, ea trebuie marcată prin semnele distinctive 12 (anexa Nr.6), iar pe timp de noapte - semnalizată suplimentar prin catadioptri sau lanterne de culoare albă în față și de culoare roșie în spate, ajungând în apropierea fostei case de deservire „Iubileinîi”, nu s-a isprăvit cu conducerea autovehiculului și nu a întreprins la timp acțiunile necesare pentru evitarea coliziunii, a tamponat-o cu țeava de eșapament pe minora XXXXX care mergea pe jos.*

În rezultat, conform raportului de expertiză medico-legală Nr.110 din 04 mai 2016, minora XXXXX s-a ales cu leziuni corporale de gravitate diferită și anume:

1. Traumatismul cranio-cerebral închis grav, se califică ca vătămare *medie*.
2. Extractia traumatică a dinților 2,3,4 mandibulă dreapta și 3,4 mandibulă stînga cu afectarea părții alveolare se califică ca vătămare *ușoară*.
3. 5 cicatrici în regiunea feței sunt considerate *ireparabile*, adică *grave*.

Tot el, în circumstanțele sus expuse, după comiterea accidentului rutier a părăsit locul accidentului rutier.

Astfel, acțiunile inculpatului Chiselița Gheorghii au fost încadrate în baza art.264 alin.(3) lit. a) Cod penal, după indicii calificativi: *încălcarea regulilor de securitate a circulației și de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență vătămarea gravă a integrității corporale și în baza art.266 Cod penal, cu indicii calificativi: părăsirea locului accidentului rutier de către o persoană care conducea mijlocul de transport și care a încălcat regulile de securitate a circulației sau de exploatare a*

mijloacelor de transport, dacă aceasta a provocat urmările indicate la art.264 alin. (3) și (5) Cod penal.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către avocatul Lunga Galina în numele părții vătămate XXXXX, de partea vătămată XXXXX și de inculpatul Chiselița Gheorghii.

3.1. Avocatul Lunga Galina în numele părții vătămate XXXXX a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, cu aplicarea în privința lui Chiselița Gheorghii o pedeapsă mai aspră și admiterea integrală a acțiunii civile cu încasarea de la Chiselița Gheorghii în beneficiul lui XXXXX prejudiciul material și moral, precum și cheltuielile de judecată.

În motivare a invocat blândețea pedepsei aplicate în privința inculpatului Chiselița Gheorghii, considerând că, instanța de fond nu a luat în considerație comportamentul inculpatului, atât la faza urmăririi penale cât și în instanța de judecată, faptul că nu a recunoscut vina, nu s-a căit de cele comise, nu s-a apropiat de partea vătămată, nu și-a cerut scuze, nu a acordat ajutor material.

Totodată, a atras atenția și la faptul că, inculpatul a comis și infracțiunea prevăzută de art.266 Cod penal, adică plecarea vinovatului de la locul accidentului și lăsarea persoanei accidentate în pericol pentru viață, infracțiune comisă cu vinovăție sub forma intenție directă. Circumstanțe de care nu a ținut cont instanța de judecată.

De asemenea, și-a expus dezacordul său cu concluzia instanței în ce privește acțiunea civilă, considerând că, suma de 100 000 lei solicitată de partea vătămată nu este o sumă exagerată, or, partea vătămată a fost accidentată la vârsta minoră de 15 ani, a avut suferințe fizice, totodată și psihice, care pentru ea sunt mai grave. Din motivul lipsei dinților, slujirii feței, se jenează, complexează, a devenit retrasă, se află la evidența medicului XXXXX, unde primește tratament (fapt confirmat prin certificatele anexate la materialele cauzei). Mai mult, partea vătămată a rămas cu cicatricii ireparabile la nas, buză și bărbie.

La fel, urmează a se ține cont și de faptul că, partea vătămată urmează să suporte intervențiile chirurgicale de implantare a dinților, atât și plastica feței, intervenții foarte costisitoare pentru întreaga familie a părții vătămate, aproximativ 20000 lei pentru protezare și aproximativ 40000 -50000 lei pentru plastica feței.

3.2. Partea vătămată XXXXX a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Chiselița Gheorghii să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare cu executarea reală a pedepsei, și să fie admisă integral acțiunea civilă.

În motivare a invocat aceleași argumente, care au fost indicate în cererea de apel a avocatului său, Lunga Galina.

3.3. Inculpatul Chiselița Gheorghii a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit de prima instanță, prin care să fie achitat de sub învinuirea imputată în baza art.266 Cod penal din lipsa faptei și încetarea procesului penal pornit în baza art.264 alin. (1) Cod penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție, precum și casarea sentinței în latura civilă.

În motivarea apelului a indicat următoarele argumente:

– concluziile instanței de judecată sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, deoarece probele administrate în cauza dată nu au fost verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv, prin prisma prevederilor art. 100, art. 101 Cod de procedură penală, deoarece, fiind apreciate eronat, cu expunerea unor concluzii de ordin general cu privire la conținutul unor probe administrate și cercetate în cadrul ședinței de judecată, fapt ce a dus la adoptarea unei soluții greșite de condamnare a sa în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal. Așadar, instanța de fond nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept și a pronunțat o sentință cu o motivare superficială;

– în opinia apelantului, acțiunile sale au fost încadrate greșit în baza art.264 alin.(3) Cod penal, considerînd că fapta nu întrunește elementele infracțiunii de încălcare a regulilor de circulație, cu cauzarea de vătămări grave a integrității corporale, fiindcă în cadrul examinării cauzei penale nu a fost confirmată prin probe veridice provocarea vătămării grave a integrității corporale lui XXXXX, or, potrivit expertizei medico-legale în comisie nr.110 din 04.05.2016 a fost confirmată concluzia expertului medico-legal pe marginea calificării leziunilor corporale provocate lui XXXXX, care se califică ca vătămare medie și vătămare ușoară;

– a menționat că, potrivit pct. 4 din raportul de expertiză toate leziunile corporale constatate la cet.XXXXX nu au prezentat pericol pentru viață, iar cicatricile în regiunea feței pot fi înlăturate prin operație cosmetică, astfel că, prima instanță eronat a apreciat că, „desfigurarea ireparabilă a feței” poate fi apreciată ca un semn de sine stătător de vătămare corporală gravă, în speța dată. Deci, în partea de învinuire legată de provocarea vătămării grave a integrității corporale lui XXXXX nu și-a găsit confirmare în urma accidentului rutier;

– a considerat eronată concluzia instanței de fond referitor la faptul reîncadrării acțiunilor acestuia în baza art.264 alin.(1) Cod penal, motivînd că, doctrina dreptului penal cât și Regulamentul de apreciere medico-legală a gravității vătămarilor corporale nr. 199 din 27.06.2003 stipulează că în cazul persistării la victimă a desfigurării ireparabilă a feței, fapt confirmat în acest caz prin conținutul raportului de expertiză medico-legală Nr.110 din 04 mai 2016 se evaluează ca vătămări corporale grave. Astfel, instanța de judecată contrar art. 7 din Codul de procedură penală a făcut trimitere la doctrina dreptului penal, or, doctrina dreptului penal nu este o normă juridică de drept și/sau de drept procedural penal. Totodată, menționînd că, conform Raportul de expertiză medico-legală nr. 110 din 04 mai 2016 la XXXXX nu a fost constatată desfigurarea ireparabilă a feței. În acest sens, motivarea instanței de judecată este subiectivă și nebazată pe probe, deoarece, instanța de judecată nu a constatat că aspectul feței XXXXX a fost desfigurat și modificat, iar necesitatea unei intervenții cosmetice pentru înlăturarea unor cicatrice din regiunea feței nu urmează a fi calificată drept vătămare corporală gravă;

- referitor la infracțiunea prevăzută de art.266 Cod penal imputată, a indicat că nu este de acord cu soluția instanței de fond privind încetarea procesului penal deoarece, în cazul dat urma să emită o sentință de achitare din lipsa faptei;

- de asemenea, și-a exprimat dezacordul și cu hotărârea instanței de fond privitor la soluționarea acțiunii civile, deoarece instanța de judecată nu a respectat

normele procedurii civile și normele procesului de mediere a litigiilor civile, mai mult, din dispozitivul sentinței nu este clar dacă instanța de judecată a admis integral sau parțial acțiunea civilă. Astfel că, în mod neîntemeiat și pripit instanța de fond a încasat prejudiciul moral în mărime de 50 000 lei fără ca suma dată să fie probată prin dovezi concrete și fără a ține cont de circumstanțe importante ale cauzei date. În acest sens, instanța de judecată nu a stabilit dacă cet. XXXXX se deplasa regulamentar, or, conform probelor cercetate în cadrul examinării cauzei penale s-a stabilit cu certitudine că, cet. XXXXX la momentul producerii accidentului rutier la 01.03.2013, aproximativ ora 21.00 se deplasa pe carosabilul destinat pentru circulația nemijlocită a mijloacelor de transport și nu pe trotuarul destinat deplasării pietonilor, iar conform pct. 3 din Regulamentul circulației rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009, participanții la trafic sunt obligați să respecte regulile de circulație, iar, conform pct. 4 din același act normativ, orice participant la trafic care respectă prezentul Regulament este în drept să conteze pe faptul că și ceilalți participanți la trafic execută cerințele acestuia, astfel, instanța de fond nu a ținut cont de faptul că, cet. XXXXX se deplasa neregulamentar. Totodată, a menționat, că instanța de judecată nu a dat o apreciere corespunzătoare constatărilor din pct. 5 din Raportul de expertiză medico-legală nr.110 din 04 mai 2016 conform căruia: „La examinarea medico-legală a cet. XXXXX din 25.04.2016 au fost depistate 5 cicatrice în regiunea feței, (cu dimensiunile de la 2,6x0,3x0,2 cm în regiunea bărbiei, până la 0,4x0,1 cm în regiunea buzelor, din care 3 practic nu se vizualizează)”.

4. Prin decizia Colegiului judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 10 octombrie 2018 apelul declarat de inculpatul Chiselița Gheorghii a fost respins ca nefondat, iar apelurile declarate de avocatul Lunga Galina în numele părții vătămate XXXXX și de partea vătămată XXXXX au fost admise, casată parțial sentința, re judecată cauza cu emiterea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, după cum urmează:

Chiselița Gheorghii Ivan a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit. a) Cod penal și stabilită pedeapsa sub formă de 4 (patru) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip deschis cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 (patru) ani.

Termenul executării pedepsei, calculându-se de la 10.10.2018.

Măsura preventivă în privința lui Chiselița Gheorghii Ivan a fost modificată în arest, luându-l imediat sub arest din sala de ședință.

S-a dispus încasarea de la Chiselița Gheorghii Ivan în beneficiul lui XXXXX prejudiciul moral în sumă de 100 000 (una sută mii) lei.

S-a dispus încasarea de la Chiselița Gheorghii Ivan în beneficiul lui XXXXX prejudiciul material sub formă de asistență juridică acordată în instanța de apel în sumă de 3000 (trei mii) lei.

În rest, dispozițiile hotărârii atacate au fost menținute fără modificări.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut, că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra

vinovăției inculpatului Chiselița Gheorghii de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) și 266 Cod penal.

Instanța de apel a indicat că, în ședința instanței de apel, inculpatul Chiselița Gheorghii a recunoscut vina în săvârșirea faptelor imputate și a conștientizat cele întâmplate, exprimându-și acordul să achite prejudiciul moral și material părții vătămate.

5.1. Astfel că, alegațiile inculpatului Chiselița Gheorghii au fost respinse de către instanța de apel, considerând apelul declarat, ca fiind formal și declarativ, neavând la bază careva probe și dovezi în confirmarea acestuia. Or, inculpatul în ultimul cuvânt și-a schimbat poziția declarând: "Îmi cer scuze pentru cele întâmplate, pentru că nu am vrut să se întâmple așa."

5.2. Referitor la motivele invocate de partea vătămată și avocatul acesteia privind blândețea pedepsei aplicate inculpatului Chiselița Gheorghii, instanța de apel a considerat că sunt întemeiate, or, verificând legalitatea pedepsei stabilite, a reținut că, deși la o primă vedere, în circumstanțele cauzei sunt întrunite condițiile necesare pentru a fi aplicată instituția suspendării condiționate a executării pedepsei (art.90 Cod penal), totuși instanța de fond urma să efectueze o analiză mult mai complexă și minuțioasă a personalității infractorului.

Astfel că, la stabilirea pedepsei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7,61,75 Cod penal, și anume, de gravitatea infracțiunii comise (infracțiunea gravă), motivul și scopul acestora (cauzarea vătămarilor grave), de personalitatea celui vinovat (este pensionar), de prezența pagubelor nerecuperate, poziția părții vătămate XXXXX, consecințele infracțiunilor, impactul unor astfel de infracțiuni în societate, precum și practica judiciară pe astfel de categorii de infracțiuni, considerând că, restabilirea echității sociale, corectarea și reeducarea inculpatului va fi atinsă prin aplicarea unei pedepse reale cu închisoare.

Instanța de apel a menținut soluția instanței de fond privind încetarea procesului penal în baza art.266 Cod penal, pe motivul intervenirii termenului prescripției tragerii la răspundere penală, ca fiind corectă și în acest sens, a menționat sancțiunea art.266 Cod penal (în versiunea legii penale în vigoare la data comiterii infracțiunii) și a indicat că, conform art.16 Cod penal, infracțiunea dată se încadrează în categoria celor ușoare, iar prin prisma art.60 alin.(1) lit. a) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii ușoare au expirat 2 ani.

5.3. În ce privește solicitările părții vătămate și avocatului acesteia privind admiterea integrală a acțiunii civile înaintată către inculpat, instanța de apel a reținut că, potrivit materialelor cauzei penale XXXXX a fost recunoscută pe caz în calitate de parte vătămată și parte civilă (f.d. 65, vol. 1), ulterior, fiind invocat prejudiciu în urma leziunilor corporale cauzate, și anume cheltuielile pe care le-a suportat în legătură cu tratamentul 64465 lei, cheltuielile de asistență juridică 2000 lei, precum și prejudiciul moral în sumă de 100000 lei.

În această ordine de idei, Colegiul penal a considerat că instanța de fond corect a constatat că la materialele cauzei au fost anexate probe ce vizează cheltuielile suportate în legătură cu tratamentul părții vătămate în sumă de 4 465 (patru mii patru sute șasezeci și cinci) lei cu titlu de prejudiciu material, 2 000 (două mii) lei cu

titlu de cheltuieli pentru asistența judiciară, (f.d.5-16, vol. 2), în legătură cu ce instanța a admis în măsura stabilită pretențiile părții vătămate, cu încasarea sumelor bănești de la inculpat. În rest acțiunea civilă înaintată de XXXXX în latura prejudiciului material s-a admis în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să decidă instanța în procedură civilă.

Însă, instanța de apel, a considerat că, suma 50 000 (cincizeci mii) lei cu titlu de prejudiciul moral, dispusă spre încasare de către prima instanță, este o despăgubire prea mică pentru daune morale cauzate părții vătămate XXXXX, care în urma infracțiunilor comise de inculpat, i-au rămas cicatricii cu caracter ireparabil la nas, buză și bărbie, fracturați 5 dinți, fiind stresată, fapt ce a dus la faptul să se afle la evidența medicului XXXXX, primind tratament.

Astfel, ținând cont de caracterul și gravitatea suferințelor psihice și fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al făptuitorului și de măsura în care compensarea poate aduce satisfacerea persoanei vătămate, urmărind scopul ca evaluarea să nu fie una subiectivă ori pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei, a conchis că suma de 100000 (una sută mii) lei va avea efect compensatoriu pentru partea vătămată XXXXX.

Instanța de apel a mai indicat că, în ședința instanței de apel partea vătămată XXXXX a solicitat să fie încasate de la inculpat și cheltuieli sub formă de asistență juridică acordată în instanța de apel în sumă de 3000 (trei mii) lei, prezentând bon de plată ce confirmă cheltuielile suportate în suma respectivă. Prin urmare, fiind admisă solicitarea părții vătămate și dispusă încasează de la Chiselița Gheorghii în beneficiul lui XXXXX sumă de 3000 (trei mii) lei pentru asistența juridică acordată în instanța de apel.

6. Decizia instanței de apel, pronunțată integral la 07 noiembrie 2018, este atacată, la 08 noiembrie 2018, cu recurs ordinar de avocatul Polivenco Victor în numele inculpatului Chiselița Gheorghii, solicitând casarea acesteia, precum și a sentinței primei instanțe, pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă aplicarea Legii cu privire la amnistie în privința inculpatului Chiselița Gheorghii și încetarea procesului penal.

În motivare partea apărării menționează art.2 alin.(1) din Legea cu privire la amnistie, recomandarea CSJ nr.97 din 09 februarie 2017, considerând că sunt aplicabile în speța dată, deoarece potrivit declarației nr. 1107 din 13.10.2018 partea vătămată XXXXX a primit suma de 103 000 lei în contul reparării prejudiciului moral și cheltuielile de judecată încasate prin decizia Curții de Apel Bălți din 10.10.2018. Suplimentar mai declară, că în continuare nu are pretenții de ordin material și moral în urma accidentului rutier față de inculpatul Chiselița Gheorghii și își exprimă acordul în aplicarea amnistiei.

La prezentul recurs este anexată cererea scrisă personal de către Chiselița Gheorghii în condiții de detenție în penitenciar contrasemnată de avocat cu următorul conținut: „Solicit aplicarea legii cu privire la amnistie pe cauză penală în privința mea. Comunic instanței de recurs că vina o recunosc integral. Prejudiciul a fost restituit și partea vătămată nu are pretenții.”

Prin urmare se constată că inculpatul Chiselița Gheorghie declară că vina în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal o recunoaște pe

deplin, prejudiciul încasat prin decizia instanței de apel a fost achitat integral și în acest sens exprimă acordul la aplicarea Legii nr. 210 din 29.07.2016.

Astfel, în condițiile restituirii prejudiciului cauzat prin infracțiune integral, în opinia părții apărării e posibil ca instanța de recurs să înceteze procesul penal pornit în privința lui Chiselița Gheorghii privind comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) Cod penal.

7. Partea vătămată a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, indicând că, nu are careva pretenții de ordin material și moral față de inculpatul Chiselița Gheorghe și este de acord să fie aplicată Legea cu privire la amnistie în privința acestuia, deoarece la 13.10.2018 a primit prin intermediul rudelor lui Chiselița Gheorghe suma de 100 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și 3000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată încasate de la inculpat în beneficiul ei prin decizia Curții de Apel Bălți din 10.10.2018.

8. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul lărgit consideră, că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit dispoziției art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează total hotărârea atacată și dispune încetarea procesului penal.

În conformitate cu prevederile art. 434 Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

Totodată, instanța de recurs reiterează, că în conformitate cu cele stipulate în art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului.

Colegiul lărgit atestă, că avocatul Polivenco Victor în numele inculpatului solicită casarea hotărârilor de condamnare adoptate în speța dată, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie încetat procesul penal în privința inculpatului Chiselița Gheorghii în legătură cu intervenirea Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia.

În acest sens, Colegiul reține că, la data de 09 septembrie 2016 au intrat în vigoare prevederile Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, iar procedura de aplicare a actului amnistiei față de inculpat este reglementată de art. 2 din Legea nr. 210, unde se stipulează expres că procesul penal încetează la faza de judecare a cauzei, care include toate instanțele ordinare de judecată, adică atât prima instanță, cât și instanța de apel și cea de recurs ordinar, dacă sunt întrunite condițiile exhaustiv indicate în această lege.

Potrivit art. (1) alin. (1), (4) al Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii

Moldova „(1) Prezenta lege se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate care manifestă căință activă în cadrul procesului penal și celor condamnate care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, perioadei de probațiune sau termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă aceste persoane cad sub incidența prevederilor art. 2-9, 11 și 12”.

Potrivit art. 2 alin. (1) al Legii sus menționate „Procesul penal încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare referitor la infracțiunea săvârșită până la adoptarea prezentei legi pentru care Codul penal nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 sau Codul penal aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești din 24 martie 1961 prevede în calitate de pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani. Iar potrivit alin. (2) al aceluiași articol încetarea procesului penal conform alin. (1) are loc cu acordul scris al persoanei învinuite sau inculpate.”

Așadar, înainte de a aplica amnistia, instanța urmează să determine, dacă inculpatul a manifestat căința activă față de fapta infracțională comisă. Alin. (2) al art. 1 din Legea nr. 210 prevede că căința activă a persoanei se determină în conformitate cu criteriile stabilite de art. 57 din Codul penal.

În acest punct de analiză, este relevant de a menționa că, Legea nr. 210 urmează a fi interpretată, prin prisma principiului legalității și reglementărilor din art. 3 alin. (2) Cod penal, care stipulează că interpretarea extensivă defavorabilă a legii penale este interzisă.

Respectiv, din conținutul art. 57 Cod penal, trebuie de înțeles că liberarea de răspundere penală, în legătură cu căința activă, este posibilă numai în cazul în care sunt întrunite următoarele criterii: *persoana s-a autodenunțat de bună voie, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, a compensat valoarea daunei materiale cauzate sau a reparat în alt mod prejudiciul pricinuit de infracțiune.*

Totodată, Colegiul lărgit relevă și prevederile art. 10 alin. (1) lit. k) din Legea nr. 210, care stipulează că amnistierea nu se aplică persoanei inculpate ce nu a reparat integral prejudiciul cauzat, prin infracțiunea pentru care este acuzată. Adică, căința activă trebuie manifestată în așa mod încât inculpatul să nu cadă sub incidența restricțiilor formulate de legislator în art. 10 lit. k) din Legea nr. 210. Față de cele ce preced, se impune concluzia că instanța urmează să verifice, dacă inculpatul a recuperat prejudiciul cauzat prin infracțiunea comisă, care include atât repararea prejudiciului material, cât și a celui moral, precum și cheltuielile de judecată, suportate de partea vătămată.

Prin urmare, instanța de recurs este în drept să aplice amnistierea inculpatului, prin casarea hotărârilor adoptate de către instanțele de fond și pronunțarea unei soluții de încetare a procesului penal, dacă la recursul ordinar este anexat acordul scris al inculpatului și sunt prezentate probe că partea vătămată nu are anumite pretenții pecuniare față de primul. Semnăturile de pe cererile prezentate trebuie să fie legalizate în modul prevăzut de legislația în vigoare.

De asemenea, instanța de recurs este în drept să aplice amnistia, dacă sunt prezentate probe că inculpatul a recuperat integral prejudiciul stabilit, prin hotărârile instanțelor de fond, cu condiția că deliberând, instanța de recurs va ajunge

la concluzia că instanțele ierarhic inferioare au determinat corect cuantumul prejudiciului cauzat părții vătămate, Legea nr. 210 fiind aplicabilă speței.

În conformitate cu materialele cauzei, Chiselița Gheorghii a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal după indicii calificativi: *încălcarea regulilor de securitate a circulației și de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcarea ce a cauzat din imprudență vătămarea gravă a integrității corporale*, soluție menținută de către instanța de apel, care a constatat că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului de săvârșirea infracțiunii imputate.

Însă, instanța de apel, la judecarea apelurilor declarate de avocatul Lunga Galina în numele părții vătămate XXXXX și de partea vătămată XXXXX, a considerat că pedeapsa stabilită de prima instanță cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal este prea blândă în raport cu circumstanțele cauzei, astfel că, i-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani cu executarea efectivă a acesteia, ținând cont de sancțiunea art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, care prevede închisoare de la 3 la 7 ani.

Totodată, de către instanța de apel a fost considerat că, suma 50 000 (cincizeci mii) lei cu titlu de prejudiciul moral, dispusă spre încasare de către prima instanță, este o despăgubire prea mică pentru daune morale cauzate părții vătămate XXXXX, astfel că, s-a dispus încasarea de la inculpatul Chiselița Gheorghii în beneficiul lui XXXXX prejudiciul moral în sumă de 100 000 (una sută mii) lei și prejudiciul material sub formă de asistență juridică acordată în instanța de apel în sumă de 3000 (trei mii) lei.

Colegiul lărgit reține că, la recursul declarat de către partea apărării, este anexată cererea scrisă personal de către inculpatul Chiselița Gheorghii contrasemnată de avocat Polivenco Victor, prin care inculpatul solicită aplicarea legii cu privire la amnistie în privința sa, vina o recunoaște integral și a restituit prejudiciul părții vătămate, care nu are pretenții. (f.d.201, vol. II)

La fel, a fost anexată și declarația nr. 1107 din 13.10.2018 a părții vătămate XXXXX, legalizată la biroul notarial, prin care declară, că paguba materială în sumă de 103 000 lei a primit-o în ziua semnării prezentei declarații, nu are pretenții față de inculpatul Chiselița Gheorghii și totodată, își exprimă consimțământul la aplicarea amnistiei (f.d.200, vol. II)

Reieșind din circumstanțele expuse supra, Colegiul lărgit consideră, că inculpatul Chiselița Gheorghii, întrunește condițiile prevăzute la art. 1 al Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 și în privința lui pot fi aplicate aceste dispoziții legale, iar procesul penal urmează a fi încetat în legătură cu intervenirea amnistiei, deoarece inculpatul Chiselița Gheorghii a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii, s-a căit sincer de cele comise, a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiunea pentru care este acuzat, și partea vătămată nu are anumite pretenții pecuniare față de inculpat.

Astfel, Colegiul lărgit apreciază ca fiind întrunite condițiile legale, instituite prin Legea nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia, motiv pentru care urmează a fi

dispusă încetarea procesului penal în privința lui Chiselița Gheorghii conform prevederilor legii sus-menționate, pentru infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal.

Prin urmare, Colegiul lărgit menționează, că în speță se constată existența circumstanțelor, prevăzute de art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care exclud tragerea la răspundere penală, deoarece a intervenit amnistia, de aceea procesul penal urmează a fi încetat cu liberarea inculpatului Chiselița Gheorghii de la răspundere penală.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul lărgit concluzionează, că recursul declarat de către avocatul Polivenco Victor în numele inculpatului urmează a fi admis, casată parțial sentința și decizia instanței de apel în privința inculpatului, în latura penală, cu pronunțarea hotărârii privind încetarea procesului penal pe învinuirea înaintată lui Chiselița Gheorghii în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, conform prevederilor art. 2 al Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia, în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

9. În conformitate cu prevederile art. 391 alin. (1) pct.6), 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit,

DECIDE:

Se admite recursul ordinar declarat de avocatul Polivenco Victor în numele inculpatului Chiselița Gheorghii, se casează parțial sentința Judecătoriei Edineț, sediul Ocnița din 29 decembrie 2017 și decizia Colegiului judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 10 octombrie 2018, în cauza penală în privința lui **Chiselița Gheorghii XXXXX**, cu pronunțarea unei noi hotărâri, după cum urmează:

Se dispune încetarea procesului penal privind învinuirea înaintată lui Chiselița Gheorghii XXXXX în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, conform prevederilor art. 2 al Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia, în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Chiselița Gheorghii XXXXX urmează a fi eliberat din penitenciar, dacă în privința lui nu este aplicată măsura preventivă sub formă de arest sau acesta nu execută pedeapsa sub formă de închisoare în baza altor hotărâri judecătorești.

În rest dispozițiile deciziei atacate, se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **28 martie 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor